СИЛАБУС
навчальної дисципліни
« ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Код і найменування спеціальності	G19 Будівництво та цивільна інженерія
Тип і назва освітньої програми	ОПП Технології будівельних конструкцій, виробів і матеріалів
Курс, семестр	2 рік / 3 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 3 Загальна кількість годин – 90, із яких: лекцій – 14 год., практичних занять – 10 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова викладання	державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Інженерно-технологічний факультет Кафедра механічної та електричної інженерії
Контактні дані розробника	Попович Наталія Миколаївна, кандидат технічних наук, доцент кафедри механічної та електричної інженерії Контакти: ауд. 369 (навчальний корпус №3) e-mail: nataliia.popovych@pdau.edu.ua Посилання на сторінку викладача: URL: https://www.pdau.edu.ua/people/popovych-nataliya-mykolayivna
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	обов’язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Вивчення дисципліни Охорона праці в галузі є складовою циклу наукової підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр», і базується на вивчених раніше фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплінах
Компетентності	ІК Здатність розв’язувати складні задачі і проблеми в галузі будівництва, що передбачають дослідження та/або здійснення інновацій та характеризуються невизначеністю умов та вимог ЗК 03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 04. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ФК01. Здатність інтегрувати спеціалізовані концептуальні знання в галузі будівництва та цивільної інженерії, у поєднанні з дотриманням чинних нормативно-правових документів для вирішення складних інженерних задач. ФК03. Здатність забезпечувати безпеку при управлінні складними процесами в галузі будівництва та цивільної інженерії.
Програмні результати навчання / Результати навчання	РН07. Здатність розробляти та реалізовувати заходи з охорони праці та цивільного захисту у виробничій діяльності; оцінювати професійні ризики, стійкість об’єктів будівельної галузі до впливу небезпечних і шкідливих чинників та надзвичайних ситуацій, визначати рівні радіаційної, хімічної й біологічної небезпеки, обґрунтовувати та приймати рішення щодо захисту персоналу і

	населення, організації безпечних умов праці та управління безпекою виробничих процесів під час виготовлення будівельних конструкцій, виробів і матеріалів. РН11. Застосовувати системний підхід, інтегруючи знання з інших дисциплін.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
Набуття soft skills через різноманітні методи навчання та діяльності, що відповідають цілям та результатам навчання за дисципліною впродовж навчання і націлені на формування здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатності спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня, здатності інтегрувати спеціалізовані концептуальні знання в галузі, у поєднанні з дотриманням чинних нормативно-правових документів для вирішення складних інженерних задач, здатності доносити власні знання, висновки та аргументації до фахівців і не фахівців будівельної галузі.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Мета – формування у здобувачів вищої освіти знань, умінь і компетентностей щодо забезпечення безпечних умов праці у будівельній галузі, організації та управління охороною праці під час виробництва будівельних конструкцій, виробів і матеріалів, запобігання виробничому травматизму та професійним захворюванням, а також реалізації заходів цивільного захисту, запобігання надзвичайним ситуаціям і ліквідації їх наслідків.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Міжнародні норми і законодавство України в сфері охорони праці та цивільного захисту. Тема 2. Безпека виробничих процесів і захист працівників у надзвичайних ситуаціях. Тема 3. Виробнича санітарія, гігієна праці та збереження здоров'я. Тема 4. Пожежна безпека, домедична допомога та інформаційна безпека.	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
- словесні методи; - практичні методи; - наочні методи; - інтерактивні методи; - комп'ютерні і мультимедійні методи	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
-щодо термінів виконання та перескладання	Підсумкова академічна заборгованість виникає внаслідок одержання незадовільної оцінки за підсумковий контроль або недопущення до нього. Здобувачам надається можливість ліквідувати цю заборгованість після закінчення екзаменаційної сесії. Перескладання дозволяється не більше двох разів: перший раз - викладачеві, другий раз - комісії, яку формує керівництво факультету. Оцінка, отримана при другому перескладанні, є остаточною. Термін перескладання академічної заборгованості зазвичай не перевищує двох тижнів після початку наступного семестру
- щодо академічної доброчесності	Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці Академічна доброчесність ПДАУ.
- щодо використання	використання систем штучного інтелекту регламентується

інструментів штучного інтелекту	Правилами використання систем штучного інтелекту в освітньому процесі ПДАУ. Для даної дисципліни встановлено Режим Б (обмежене використання ШІ): дозволяється використовувати ШІ для пошуку й систематизації джерел, підготовки структури робіт, перекладу та перевірки мовного оформлення з обов'язковим розкриттям фактів використання ШІ у роботі. Генерація підсумкових практичних результатів чи розрахунків за допомогою ШІ без власного виконання заборонена.
- щодо відвідування занять	Поточний контроль здійснюється під час аудиторних занять з метою перевірки засвоєння матеріалу і готовності до виконання завдань. Пропуски занять можуть впливати на кількість балів, отриманих за поточну успішність. Здобувачі вищої освіти, які через поважні причини (підтверджені документами) не відвідували заняття і не набрали достатньої кількості балів, мають можливість подати документи до деканату протягом тижня для визначення терміну ліквідації академічної заборгованості. Таким чином, відвідування занять є важливою складовою поточного контролю і може впливати на підсумкові оцінки.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	Зарахування результатів неформальної та інформальної освіти викладено у відповідному положенні ПДАУ
- щодо оскарження результатів оцінювання	Порядок оскарження результатів контрольних заходів в ПДАУ здійснюється згідно Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. О.Г.Левченко, О.І. Полукаров, В. В.Зацарний, Ю. О. Полукаров, О. В. Землянська Охорона праці та цивільний захист: підручник, Київ: Основа. 2019. 472 с.
2. З.М. Яремко, С.В. Тимошук, С.В. Писаревська Охорона праці, Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 430 с.
3. ДБН А.3.2-2-2009 «Охорона праці та промислова безпека у будівництві».
4. НПАОП 0.00-4.12-05 «Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці».
5. НПАОП 0.00-4.21-04 «Типове положення про службу охорони праці».
6. ДСТУ 7239:2011 Система стандартів безпеки праці. Засоби індивідуального захисту. Загальні вимоги та класифікація.
7. ДСТУ Б В.2.5-82:2016 «Електробезпека в будівлях і спорудах».
8. ДБН В.1.1-7:2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва».
9. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, затверджений постановою КМУ від 17.04.2019 № 337.
10. Филипчук В.Л., Шаталов О.С., Гапончук О.А Карпюк Р.М., Калда Г.С. Розслідування нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві: навчальний посібник, Хмельницький, 2023. 337 с.
10. ДСТУ 2293-14. Охорона праці. Терміни та визначення основних понять. [Чинний від 2015-05-01]. Вид. офіц. Київ: Міненергорозвитку, 2015, 19 с.
11. Директива Ради Європейських Співтовариств 89/391/ЕЕС. Про впровадження заходів, що сприяють поліпшенню безпеки й гігієни праці працівників.
12. Міжнародний стандарт OHSAS 18001:2007 Occupational health and safety management systems – Requirements. Системи менеджменту охорони праці – Вимоги.
13. Євдін О.М., Могильниченко В.В. та ін. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій.

Т.1. «Техногенна та природна небезпека». Т.3. «Інженерно-технічні заходи цивільного захисту (цивільної оборони) та містобудування». Посібник. К.: КІМ, 2007, 2008. 152 с

Допоміжні

1. Коржика Б. М. і Іванова В.М. Охорона праці в будівництві: навч. посіб. Харків, Форт, 2010. 388 с.
2. Ярошевська В. М., Чабан В.Й. Охорона праці в будівельній галузі: навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2005. 313 с.
3. Закон України «Про охорону праці» URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/2694-12 (дата звернення: 29.08.2026).
4. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» URL:https://zakon.rada.gov.ua/go/1105-14 (дата звернення: 29.08.2025).
5. Рекомендації щодо побудови, впровадження та удосконалення системи управління охороною праці URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/n0001641-08 (дата звернення: 29.08.2026).
6. Правила пожежної безпеки в Україні URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/z0252-15 (дата звернення: 29.08.2026).

Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про охорону праці» URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/2694-12 (дата звернення: 29.08.2026).
2. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» URL:https://zakon.rada.gov.ua/go/1105-14 (дата звернення: 29.08.2026).
3. Рекомендації щодо побудови, впровадження та удосконалення системи управління охороною праці URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/n0001641-08 (дата звернення: 29.08.2026).
4. Правила пожежної безпеки в Україні URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/z0252-15 (дата звернення: 29.08.2026).
5. Сервіс документів будстандарт URL: http://online.budstandart.com/ua/about.html (дата звернення: 29.08.2026).
6. Національний класифікатор України «Класифікатор надзвичайних ситуацій ДК 019:2010», затверджено наказом Держспоживстандарту України від 11.10.2010 № 457 https://ips.ligazakon.net/document/view/fin61335?an=937

Приклади безкоштовних курсів:

• Перша домедична допомога в умовах війни (https://courses.prometheus.org.ua/courses/coursev1:Prometheus+FAW+2022_T2/course/)
• Навчання з попередження ризиків від вибухонебезпечних предметів (https://apps.prometheus.org.ua/learning/course/coursev1:UDA+PRE101+2022_T2/home)
• Оцінка шкоди довкіллю від російської агресії (https://apps.prometheus.org.ua/learning/course/coursev1:ANTS+EDA101+2023_T1/home)
• Цивільна оборона та захист у надзвичайних ситуація https://apps.prometheus.org.ua/learning/course/course-v1:Prometheus+CIVIL101+2022_T3/home

Реквізити затвердження	Затверджено на засіданні кафедри механічної та електричної інженерії протокол від 1 вересня 2026 року № 1

Додаток до силабусу

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			**Разом**
	опитування	виконання завдань на практичних заняттях	тестування	
Міжнародні норми і законодавство України в сфері охорони праці та цивільного захисту	5	5	30	**15**
Безпека виробничих процесів і захист працівників у надзвичайних ситуаціях	5	5		**45**
Виробнича санітарія, гігієна праці та збереження здоров'я	5	5		**15**
Пожежна безпека, домедична допомога та інформаційна безпека	5	10		**25**
**Коефіцієнт приведення балів*	*1*	*2*	*1*	
Разом	**20**	**50**	**30**	**100**

Шкала та критерії оцінювання

опитування

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	опрацьовані завдання самостійної роботи, надані відповіді на усі запитання, вони є достатньо аргументованими
4	опрацьовані завдання самостійної роботи, надані відповіді на переважну більшість запитань
3	опрацьовані завдання самостійної роботи, надані відповіді на більшість запитань, але є неточність у судженнях
2…0	не виконано завдання з самостійної роботи, не надано відповіді на питання, або наявні значні неточності *(бали не нараховуються, необхідне повторне опрацювання теми)*

Шкала та критерії оцінювання

виконання завдань на практичнихзаняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	Завдання виконано повністю, всі вимоги і критерії враховані. Робота виконана без помилок, демонструє глибоке розуміння матеріалу та високу якість виконання. Завдання виконано самостійно, без помітних запозичень або необхідності в значній допомозі викладача.
4	Завдання виконано з незначними недоліками, більшість вимог дотримано. Робота містить мінімальні неточності або помилки, які не впливають на загальний результат. Робота виконана в основному самостійно, хоча могла потребувати незначної допомоги.
3	Основні вимоги завдання виконано, але є кілька значних недоліків. Робота містить помітні помилки або неточності, що впливають на загальний результат. Завдання частково виконано з допомогою викладача або з використанням додаткових ресурсів.
2…0	Лише деякі частини завдання виконано, більшість вимог ігнорується. Робота містить критичні помилки, які роблять результат майже непридатним. (*бали не нараховуються, необхідне повторне виконання завдання*)

Шкала та критерії оцінювання

тестування

Кількість балів	Критерії оцінювання
0 – 10	тест складається з 10 питань
1	вірна відповідь, знання теоретичного матеріалу
0	неправильна відповідь на запитання, недостатні знання теоретичного матеріалу